කොරෝනාව අපට කියාදෙන පාඩම

කොවිඩ්-19 වසංගතය ලෝදැරුම් වනඡන වීම ආරම්භ වී

මේ වෙනවිට අවුරුද්දකට වඩා කාලයක් ගත වී ඇත. එය තවමත් අඩු වඩා වශයෙන් පැහැරෙමින් බොහෝ රටවල ජනතාව බිලිගනිමින් පවතී. මේ වෙනවිට ලෝකයේ විවිධ රටවල කෝටි 12කට වැඩි ජනතාවකට කොවිඩ්-19 ආසාදනය වී ඉන් ලක්ෂ 25කට වඩා ජන සංඛ්‍යාවක් ලෝකයෙන් ඉවත් කර ඇත. ඇතැම් රටවල ඉතින් ඉතාවම විශේරසය බෝවීමත් මිනිසුන් මියයාමත් පාලනය කරගත නොහැකි තරමට සිදුවෙයි. කොවිඩ්-19 බෝවීම ආරම්භ වී මේ දක්වා එය ලෝකය පුරා සියලු රටවල හැසිරුණු ආකාරයත් ඒ ඒ රටවල කොවිඩ්-19 විශේරසයේ හැසිරීම කෙරෙහි මිනිසුන් ප්‍රතිචාර දක්වන ලද ආකාරයත් ඒ ඒ රටවල ඉගෙන ගැනීමට බොහෝ දේ ඒ තුළ ඇති බව පසසුවෙන් හඳුනාගත හැකිය.

එහිලා ප්‍රධානතම කාරණය වන්නේ කොවිඩ්-19 වයිරසයේ බෝවීම පැතිරීම ඇතුලට එහි හැසිරීම හා ඒ පෙනුමටත් ඒ ඒ රටවල මිනිසුන් එය කෙරෙහි ප්‍රතිචාර ක්‍රම්වත පිළිවෙළ අනුව ලෝකයේ රටවල් දෙ වශයෙන් කාණ්ඩ දෙකක් දෙස පැහැදිලි දෙස පෙනේ පිටිනයි. මෙයම වඩාත් මෙනෙස් ආකාරයට කියන්නේ නම් පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරන රටවල් සහ පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක නොකරන රටවල් වශයෙන් කොවිඩ්-19 සම්බන්ධයෙන් රටවල් කාණ්ඩ දෙකක් දෙස පැහැදිලිව පෙනේ පිටින බවයි. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, මහා බිතානාය, ප්‍රංශය, ඉතිලිය, ඉතාලිය, කොංගොමිඛියාව, මෙක්සිකෝව්, ස්පාඤ්ඤය, නෙදර්ලන්තය වැනි රටවල් පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථිකයන් වෙත්තරගෙන යන රටවලය. එමෙන්ම බංකිර රටවලය. අනෙක් අතට චීනය, ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව, වියට්නාමය, තායිලන්තය, මැලේසියාව, කාම්බෝජය, බංග්ලාදේශය වැනි රටවල් පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථිකයන් වෙත්තරගෙන නොයන රටවලය. එනම් පෙරදිග රටවලය.

මේ රටවල් කාණ්ඩ දෙකෙන් බංකිර රටවල් පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථිකයන් වෙත්තරගෙන යනු ලබන රටවල් දෙස වැඩිම ආසාදිතයන් සංඛ්‍යාවක් මෙන්ම, වැඩිම මරණ සංඛ්‍යාවක් ද වාර්තා කළ රටවලය. අනෙක් අතට පෙරදිග රටවල් පමණ පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක නොකරන රටවල්, බංකිර රටවල් සමග සංසන්දනය කළ විට අඩු ආසාදිතයන් සංඛ්‍යාවක් සහ අඩු මරණ සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වෙන රටවල්ය. සංඛ්‍යා ලේඛන අනුව බැලූ විට මහා බිතානයේ දෙ වශයෙන් දෙනේක කොවිඩ්-19 ආසාදිතයන්ගේ මරණ අනුපාතය 1.6ක් පමණ වූ අතරම ශ්‍රී ලංකාවේ එය 0.6ක් වේ. ඉන්දියාවේ හෑල්ලුකොට අනෙක් ආසියානික රටවල ද එම අගය ඊට ආසන්න ප්‍රමාණයක් වෙති. මීෂේ පැහැදිලි වෙන්නේ පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථිකයන් වෙත්තරගෙන යන රටවල එනම් බංකිර රටවල කොවිඩ්-19 වයිරසය නිසා සිදුවෙන දෙනේක මරණ සංඛ්‍යාව බෙහෙවින් වැඩිවෙන බවත්, පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක නොකරන රටවල එනම් පෙරදිග රටවල දෙදෙනා මරණ අනුපාතය බෙහෙවින් අඩුවෙන බවත්ය. අනෙක් අතට කොවිඩ්-19 වයිරසය ආසාදනය වීමෙන් පසු සුව වූයේ කවුරුන්ද යන්න ගැන බලන විට බංකිර රටවල් සුව වීමේ ඉරණමේ අඩු බවකුත් පෙනිය හැකි. ආරම්භ අවස්ථාවේ සිටම මේ දක්වාම ලෝකයේ වැඩිම ආසාදිතයන් සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වී ඇත්තේ ද එම රටවලිනිමය. සංසන්දනාත්මකව බැලූ විට චීනය, ශ්‍රී ලංකාව, වියට්නාමය, තායිලන්තය, මැලේසියාව, බංග්ලාදේශය වැනි බොහෝ ආසියානික රටවල ආසාදිතයන්ගේ සංඛ්‍යාවත් මරණ සංඛ්‍යාවත් බෙහෙවින්ම අඩුය. කොවිඩ්-19 වයිරසය ආසාදනය වීමෙන් පසුව එය සුව වීමේ ප්‍රතිශතය ශ්‍රී ලංකාවේදී සියයට 85 ඉක්මවා සිටින ඉතා අගයක් ගන්නා අතර එක්සත් රාජධානියේ සියයට 59ට ආසන්න පහළ මූල්‍යාංකයක්, ඉතිලියේ සියයට 45ක පමණ අඩු ප්‍රමාණයකුත් වෙතින බව පැහැදිලි කරුණකි. කණ්ඩායම් දෙකට අයත් අගයන් වෙත රටවල් ද ඒ හැසිරීම ඒ ආකාරයට වෙත්තරගෙය. රටවල සංඛ්‍යා දේවෙන සැලකිල්ලට ගත් විට වුව ද අපට දැකගත හැකිවෙන්නේ, බංකිර රටවල දෙ වශයෙන් ඉතා පහළ සුව වීමේ අනුපාතයකුත් එක්සත් ආසියානික රටවල දෙ වශයෙන් ඉතා ඉහළ සුව වීමේ අනුපාතයකුත් පවතින බවය.

කොවිඩ්-19 වයිරසය ලෝකය පුරා රටවල දෙ මුල් අවස්ථාවේ සිට මේ දක්වාම පැැහැදිලි තත්ත්වය විදිහිලිවූ සම්බෝධතාවය කළ විට සහතික මෙලු කාරණය වෙත්තරගෙන පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථිකය පවත්වාගෙන යන රටවල් ආරථිකයේ ගැටලු සහ බාධක රටවලට පාර්ශ්වික වශයෙන් ලිහරල් ආරථිකයක් පවත්වාගෙන යන එනම් පූර්ණ ලිහරල් ආරථිකයක් පවත්වාගෙන නොයන ආසියානික රටවලට වඩා කොවිඩ්-19 වයිරසය සම්බන්ධයෙන් අවදානම සහගත තත්ත්වයක් පැැහැදි බවයි. මේ වැනි තත්ත්වයක් ලෝකය පුරා රටවල ඇතිවීමට හේතුව ලෙස හඳුනගෙන්ම කෙනෙකුට දැක්විය හැක්කේ, ඒ ඒ රටවල ජනතාව තම ජීවන ව්ලිහෙන පවත්වාගෙන යන ආකාරයන්ගේ වෙනස්කම්ය. විශේෂයෙන් ලෝකයේ ඉතා කාමුක ජීවන්වෙන් ජනතාවගේ ජීවන පිළිවෙත කුණක්ෂුය නිරෝගය වෙත්තේ ඒ ඒ රටවල් තම තමන් අනුගමනය කරන ආරථික ක්‍රමය අනුවය. ඒ ඒ රටවල් තම තමන් අනුගමනය කරන ආරථික ක්‍රමය අනුව සුව ද සැලකිල්ල ගත් විට බංකිර රටවල් හා ආසියානික රටවල් කැපී පෙනෙන දෙස කළුවල දෙකක සිටින බව කවුරුත් දන්නා කරුණකි.

බංකිර රටවල් පැහැදිලි ලෙසම, පූර්ණ දෙස ලිහරල් ආරථික ක්‍රමය පවත්වාගෙන යාමට කැපවී සිටින, ඒ වෙනුවෙන් පෙනී සිටින රටවලය. ආසියානික රටවල් බොහෝමයක් තවමත් බවුත්ගේ රටවල කාලානුකූලව තිබ්සේ පැැහැදි දේවියයය වූ ආරථිකයන් සමග ලිහරල් ආරථිකයේ ඇතැම් ලක්ෂණ පමණක් යොදාගෙන මිශ්‍ර ආරථිකයන් පවත්වාගෙන යන රටවල්ය.

ලිහරල් ආරථිකය 19 වැනි සියවසේ යුරෝපයේ පැැහැදි ආගමික යුද්ධ හමුවෙන්ම ඇති වූ ලිහරල්වාදය නිසා ඇති වූවකි. එය යුරෝපයේ සහ ඇමෙරිකාවේ ඇති වූ කාර්මික විප්ලවය සහ දෙවැනි ලෝක යුද්ධය හේතුවන් දියුණු ලිහරල් ආරථික ක්‍රමයක් බවට පත්වී පසුව ලෝකය පුරා පැතිර ගිය ආරථික හා සමාජ බලවේගයක් බවට වර්ධනය විය. ලිහරල්වාදය ලෝකයේ ආණ්ඩුවල බලය සීමා කරන පුද්ගල අයිතීන් හා අසීමිත පුද්ගල නිදහස වෙනුවෙන් පෙනී සිටින, දේශපාලන හා ආරථික මතවාදයක් ලෙස හොඳාකාරී පසුව ඒ මත ලිහරල් ආරථිකයක් ලෙස එය ඒ රටවල සංවර්ධනය විය. එහි මූලික පදනම වෙත්තේ රටේ ආරථික ජීවිතයට රාජ්‍ය මැදිහත්වීම නතර කොට තිදහස් වෙළෙඳපොළ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. රටේ ජනතාවගේ සෞඛ්‍යයට උද කරගත හැකි වෙත්තේ ඒ සේසේ පමණක් බව ලිහරල්වාදීන්ගේ විශ්වාසයිමයි. ලිහරල් ආරථික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමෙදී අනුගමනය කරන මූලික කාරණය වෙත්තේ සම්පූර්ය තුළ පූර්ණ දෙස පුද්ගල නිදහස පැැහැදිය යුතු වීමයි. එය සියලු ආකාරයේ පුද්ගල නිදහසක් වෙත්තෙන්ය. එය නිදහස් වෙළෙඳපොළ පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය මූලික සාධකක් ද වේ. ලෝකයේ බලවත් රාජ්‍යයන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් ලෝක සංවිධාන හරහා ඇතිකරන විවිධ ප්‍රභූත්වීවලින් එයට අවශ්‍ය නීති පද්ධති ප්‍රවාහයක් ලෝකය පුරා සියලු රටවලට නිදහස් කර ඇත. ඒ හරහා බොහෝ රටවල් ලිහරල් ආරථිකයට අවශ්‍ය නීතිරීති සකසා ඇත. අද ලෝකයේ බොහෝ රටවල් පවතින්නේ එම ලිහරල් අවස්ථාවය. බංකිර රටවල් එහිලා විශේෂත්වයක් දක්වයි.

ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක් සම්බන්ධයෙන් ගත් විට තත්ත්වයට ගොදුරු වෙන්නේ කාලාන්තරයක් තිස්සේ දේශීය නුරුසුදුරුණම ඇතිව ජීවිතය සියලු අංශවලින් සම්බාධ වෙය පවත්වාගෙන ගිය ජනතාවගෙන්ම කොටසකි. තම ශරීරය දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමවලට අයත් ගති සිරිත් ඇතිව, ඇවතුම් පැවතුම් ඇතිව තවදුරටත් ඉදිරියට පවත්වාගෙන යන අයට ඒ වැනි ඉහාගසම්පත්ත අවස්ථාවලට මුහුණදීමට සිදුවෙන්නේ අවම වශයෙනි. ජීවිතයේ සියලු ක්‍රියාකාරකම්වලට මැදිහත් වෙමින් සියලු අංග ගෙන විඳිදැල්ල දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමයක් අප රටට ඇත. අතීතයේ අප රටේ ඇත අතීතයේ පවතින පැැහැදි ජීවන රටාවෙන් ඇතැම් කොටස් අපේ රටේ බහුතරයක් ජනතාව තුළ ඉතිරි වී ඇත. ඒ හරහා ඔවුන් යම් ප්‍රමාණයකට අධික සීතිවලින් හොර අධික කොලෙස්ටරෝල්වලින් හොර සහ වෙනත් බෝ නොවන රෝගවලින් හොරව සම්බෝ ලෙස ජීවත්වීම සඳහා අවස්ථාව ඇති කරගෙන සිටිති. එය වඩාත් ස්වාභාවික වෙත්තේ රතු කල්තය, කළ කරකය, පස් පංගුව, කොළ කඳු, ඉඟුරු කොත්තමල්ලි පාත්‍රය, විවිධ පලා වර්ග හාවිතය වැනි දෘෂ්ඨාත්මක දෙස දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමවලින් හඳුන්වා දී ඇති ජීවන සුරැසුරුදුණම අනුගමනය කිරීම නරණ ඔයුන් වුව ද ලිහරල් ආරථිකයට හසු නොවී බේරී සිටින්නේ අමරණවෙනි. කෙසේ වුව ද ඒ වැනි බහුතර ජනතාවක් තවමත් මේ රටේ සිටිති. දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමවලට අයත් පාරම්පරික දැනුම තවමත් ඔවුන්ගේ සංස්කෘතික ජීවිතය තුළ ඇත.

කොවිඩ්-19 වයිරසය ශ්‍රී ලංකාව ආක්‍රමණය කිරීමට පැමිණෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ මේ වැනි පසුබිමක් පැැහැකියදීය. එවැනි පරිසරයකට වැටුණු කොවිඩ්-19 වයිරසයේ බෝවීමත් එය මිනිසුන් අතර පැතිරී යාමත් එය වැළඳුණු පසුව ඉන් සුව වීම හා එහි ගිවයක් අනෙක් අතට ඉන් සිදුවෙන මරණත් යන සියල්ල සිදුවෙන ආකාරය අපට පෙන්වා දෙන්නේ ලිහරල් ආරථිකයට ගොදුරු වී ඇති අය හා පූර්ණ දෙස එයට ගොදුරු නොවී තවමත් ගැැඹිණි දේශීය ඇවතුම් පැවතුම් තුනිරී කරගෙන ජීවිතය පවත්වාගෙන යන අය අතර පැහැදිලි වෙනසක් ඇති බවය. ඒ වෙනසින් අපට පැහැදිලි කරගෙනු ලබන්නේ ලිහරල් ආරථිකයට එතරම් ගොදුරු නොවී දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමවලින් පෝෂිත ජීවන පුරුදු සහිතව ජීවත්වෙන අය වඩාත් සාර්ථක ලෙස මේ තත්ත්වයට මුහුණ දෙන බව හා ලිහරල් ආරථිකයට ගොදුරු වී ඇති අය වඩාත් සාර්ථක ලෙස මේ තත්ත්වයට මුහුණ දෙන බව බවය. මේ නිසා සරල ලෙස රැඩියේ සීනි මට්ටම, ශරීරයේ කොලෙස්ටරෝල් මට්ටම, අධි රුධිර පීඩනය වැනි ලක්ෂණ වැඩි බෝ නොවන රෝගවලින් පීඩාවට පත්ව සිටින අයට කොවිඩ්-19 වඩාත් අවදානම බව දැන් සියලුදෙනා දකිති. මේ නිසා අපට ඉන් පැැහැදිලි කර දෙන්නේ ලිහරල් ආරථිකයට උපරිම ලෙස ගැති මෙමින් ජීවිතය ගෙන යන අයට වඩා සාර්ථක ලෙස පෙරදිග ආයුර්වේදීන් සහ දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමවලින් පෝෂිත දේශීය වූ ආරථික ජීවිතයක් ගෙන යන ජන කොටස් කොවිඩ්-19 වයිරසයට වඩාත් සාර්ථක ලෙස මුහුණ දෙන බවයි. අනෙක් අතට ඇමෙරිකාව, මහා බ්‍රිතානාය, ප්‍රංශය, ඉතාලිය, ස්ප්‍රීඩිය ආදාළ අනෙකුත් බෙහෙවින් රටවල ආදාළය කරගත හැකි නොහැකි තරමට කොවිඩ්-19 වයිරසය පැතිර ගියේත් ඉන් අධික ලෙස මිනිසුන් මරණයට පත් වූයේත් ලිහරල් ආරථිකයේ අභිවර්ධිය ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඒ රටවල ජනතාව පුරුදු වී සිටින අධිපරිභෝජනය හේතුවෙන් අවසානයේදී උරුම කරගත් ශාරීරික දුබලතා නිසා ශාරීරික ප්‍රතිශක්තිය ඇතුළු සියලු දෙය අනුන් මත යැපීමේ ජීවන පිළිවෙත් නිසාය. ස්වයං ශක්තිය කෙරෙහි විශ්වාසය නොතැබීම නිසාය. දැන් ඒ කාරණය දෙස බෙහෙවින් සමබර ලෙස පෙරදිග ආරථිකයට ගොදුරු වී ඇති ජන කොටස් අතර බෝ නොවෙන රෝග බහුලය. එය මේ වෙනවිට ලිහරල් ආරථිකයේ මූලික ලක්ෂණයක් බවට පත්වී ඇත. සිව්වෙනියාවෙන් ඉන්දියාවේ ඇවතුම් පැවතුම් නිසා මහත් ආර්ථික ප්‍රතිවිපාකයක් නිර්මාණය වෙමින් පවතින බව මේ දිනවල ඉන්දියාවේ ඇතිවී තිබෙන ඔක්සිජන් මිල දී බැගදෙන ජනතාව ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගෙන සිටී. ඒ ඉන්දියාවේ ඇතිවී තිබෙන ඔක්සිජන් හිඟය ඇතිවීමට හේතුව ඉන්දියාවේ ඇතිවී තිබෙන කොවිඩ්-19 වයිරසයේ ආසාදිතයන් සංඛ්‍යාව ඉහළ යාමත් ඒ නිසා ඔක්සිජන් සඳහා ඉල්ලුම ඉහළ යාමත් නිසා බව ඉන්දියාවේ ඇතිවී තිබෙන ඔක්සිජන් හිඟය ඇතිවීමට හේතුව ඉන්දියාවේ ඇතිවී තිබෙන කොවිඩ්-19 වයිරසයේ ආසාදිතයන් සංඛ්‍යාව ඉහළ යාමත් ඒ නිසා ඔක්සිජන් සඳහා ඉල්ලුම ඉහළ යාමත් නිසා බව ඉන්දියාවේ ඇතිවී තිබෙන ඔක්සිජන් හිඟය ඇතිවීමට හේතුව ඉන්දියාවේ ඇතිවී තිබෙන කොවිඩ්-19 වයිරසයේ ආසාදිතයන් සංඛ්‍යාව ඉහළ යාමත් ඒ නිසා ඔක්සිජන් සඳහා ඉල්ලුම ඉහළ යාමත් නිසා බව

විමලදාස සමරසිංහ
හිටපු අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයකි